

Na proces nauki języka obcego ma wpływ wiele czynników o charakterze indywidualnym, które mogą decydować o sposobie, w jaki sposób uczący się reagują na różne techniki nauczania i w dużej mierze determinują jego wyniki. Ważnym czynnikiem indywidualnym są z pewnością odczuwane przez osoby uczące się emocje, zarówno te pozytywne, jak i negatywne. W związku tym w ostatnich kilku latach stały się one przedmiotem zainteresowań badaczy akwizycji języka, ale zagadnienie to wciąż jest niewystarczająco rozpoznane, szczególnie w odniesieniu do nauki języków obcych na etapie szkoły podstawowej i średniej. Stosownie do tego, zaproponowany projekt badawczy dąży do zgłębienia relacji występujących między emocjami doświadczanymi przez uczniów średniego szczebla edukacji w kontekście szkolnym i pozaszkolnym, a także ich powiązań z zaangażowaniem, motywacją i poziomem opanowania języka angielskiego. Zostanie on przeprowadzony w perspektywie makro i mikro na próbie około 1500 uczniów rekrutujących się ze szkół średnich znajdujących się w różnych częściach Polski, z wykorzystaniem ilościowego i jakościowego poboru danych. Punktem wyjścia całego, składającego się z sześciu faz, projektu badawczego będzie opracowanie kwestionariusza umożliwiającego dogłębne przyjrzenie się pozytywnym emocjom zadowolenia i ciekawości, jak też negatywnym emocjom lęku językowego i nudy w klasie językowej i poza nią oraz ich powiązaniom z zaangażowaniem i motywacją. Uściślając, projekt ten będzie obejmował modyfikację istniejących już narzędzi pomiaru emocji (tj. przyjemności, ciekawości, lęku językowego, nudy), a także zaprojektowanie kilku nowych inwentarzy ukierunkowanych na zbadanie emocji doświadczanych po zakończeniu lekcji w szkole. Po fazie pilotażowej i rekrutacyjnej nastąpi pobór danych przy użyciu wspomnianego kwestionariusza. Część uczestników weźmie udział w częściowo ustrukturyzowanym wywiadzie, zostanie poproszona o skomponowanie wypowiedzi ustnych i pisemnych, będzie zaznaczała poziom emocji podczas lekcji, a następnie sporządzi raporty na temat tych zajęć. W kolejnych fazach będzie miała miejsce ilościowo-jakościowa analiza zebranych danych, ich omówienie, zarysowanie słabości badania i upowszechnienie jego rezultatów.

Opisany powyżej projekt ma wysoce innowacyjny charakter, ponieważ jest pierwszą próbą łącznego zbadania istoty emocji odczuwanych w trakcie szkolnej i pozaszkolnej nauki języka angielskiego w nawiązaniu do zaangażowania, motywacji i poziomu opanowania języka angielskiego. Na szczególną uwagę zasługuje uwzględnienie w tym przedsięwzięciu uczniów z niższego szczebla edukacji, na którym rozpoczyna się właściwa nauka języka oddziałująca na potencjał, jaki uczniowie będą mogli wykorzystać w dalszych fazach kształcenia. W konsekwencji, przedstawiony projekt badawczy ma w zamyśle pogłębić rozumienie mechanizmów czterech wskazanych emocji w kontekście ich wpływu na poziom opanowania języka angielskiego i sposobu, w jaki uczniowie reagują na działania nauczyciela. Wreszcie, projekt może doprowadzić do wzbogacenia kompetencji badawczych w zakresie innych języków i różnych grup wiekowych, a także przyczynić się do rozwoju programów nauczania oraz interwencji dydaktycznych przygotowujących i zachęcających uczniów do podejmowania wciąż nowych, interesujących wyzwań poznawczo-językowych.